

[Hanne Reintoft.]

være meget værd, hvis den kun måtte bestå i tilslutning til eller i kryben for det bestående.

Det er altid af eksperter blevet anset for utvivlsomt, at ikke alene møder, men også organiserede optog hører ind under grundlovens beskyttelse. Jurister har jo adskillige steder sondret meget skarpt mellem opløb og forsamlinger, og jeg kan slet ikke forstå, at netop justitsministeren står og blander bestemmelserne om disse ting sammen. Men det må understreges, at fare for den offentlige fred ikke kan tolkes lig med det at holde orden.

Den afdøde professor Berlin, som ingen vel i hvert fald vil regne for frisindet, skriver, at politiet ikke kan forbyde en forsamling, fordi det på forhånd frygter for måske ikke at kunne opretholde ordenen, hvilket nok er værd at bemærke sig i den nuværende situation. Dernæst siger han, at det utvivlsomt må kræves, at det er fra selve deltagerne i den offentlige forsamling eller det offentlige optog, at faren for den offentlige fred skal trues, mens det ikke kan være nok, at det muligvis kan frygtes, at urostitfere udefra vil overfalde den lovlige forsamling og derigennem skabe fare for den offentlige fred. Så ville det faktisk kunne blive urostitfere her i landet, der bestemte, om lovlige forsamlinger under åben himmel måtte afholdes. Jeg kunne her spørge justitsministeren, om han føler sig overbevist om, at der ikke også har været udefra kommende og de sidste tiders demonstrationer fjendtligt sindede urostitfere med i den sidste tid.

Politiet har jo ret til at overvære en forsamling for at holde orden og sikre demonstrationsretten. Man skal altså meddele politiet, at man vil demonstrere. Gør man det ikke, så overtræder man politivedtægten, men man mister ikke sin grundlovs-givne ret til at forsamles uden tilladelse.

Politiet kan f. eks. af trafikensyn forlange ændringer af selve mødestedet, når demonstrationen er anmeldt, men politiet har ikke ret til at henvise demonstrationen til et andet sted, hvor den er værdiløs. Vil man demonstrere på Rådhuspladsen, kan politiet forlange, at det ikke sker i gadekrydset, men ikke, at man skal flytte et af-sidesliggende sted hen, selv om man har forsøgt det, f. eks. ved en episode i Odense.

Det turde ligge helt klart, at man ikke kan henvise demonstrationer foran ambassader til at foregå steder, hvor de vil miste deres mening, og jeg kan ikke forstå, at man overhovedet kan rejse problemet her.

Det må altså igen slås fast, at man har ret til at demonstrere og man har ret til politiets beskyttelse. Og man kan antagelig heller ikke rejse tvivl om, at befolkningens ytringsfrihed er vigtig i et land, der kalder sig demokratisk, selv om vi i dag har set enkelte anfægtelser af det, f. eks. at man ikke skulle kunne udsende i radioen, hvad der skete på en sådan demonstration.

Personlig forstår jeg ikke, at man ikke prøver at lytte til, hvad der sker i den befolkning, man er sat til at lede, i stedet for at forarges og stadig søge at imødegå det, der udtrykkes, lige til lovens grænse, kun med en hårfin balance.

Det sker da, at demonstranter går for vidt, men også i så fald er det vel værd at lytte til, hvad der er i vejen, og hvorfor nogle befolkningsgrupper er så utilfredse. Det er ikke nogen ros til en regering, at store befolkningsgrupper er utilfredse.

Der er i dag spurgt, om forholdsordrerne er overholdt. Det skulle de jo gerne være, men sagen er jo, at hvis politiets adfærd skete efter en ordre ved demonstrationen den 27. april, må det frygtes, at man er ved at sætte sig ud over grundlovens demonstrationsret. Var det ikke en ordre, må de pågældende jo drages til ansvar, og jeg vil gerne spørge justitsministeren om en helt konkret ting. Ministeren gennemgik jo nemlig ganske minutløst det cirkulære, der af justitsministeriet er sendt til politiets ledere om brug af stavene. Han glemte dog en enkelt ting, nemlig den sidste bestemmelse om, at ved enhver brug af politistaven skal vedkommende polititjenestemand afgive skriftlig melding til sine foresatte, ligesom indførelse desangående skal ske i tjenestebogen. Kan jeg få ministerens ord for, at enhver brug af politistaven den 27. april er fuldt korrekt rapporteret og indført i denne tjenestebog? Og hvordan forholder det sig i denne sag med lov om partsoffentlighed? Kan man få adgang til at se denne korrekte notering af enhver brug af stavene?

Det var ikke nogen lys dag for dansk demokrati den dag; man kunne passende citere Albert Camus: „Man starter med at vinde et